

แบบฟอร์มติดตามการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

กิจกรรม/โครงการ.....

ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานที่ถูกจัดการ.....

พื้นที่อนุรักษ์ที่ดำเนินการ.....เนื้อที่ในการดำเนินการ.....ไร่

ระยะเวลาในการดำเนินงาน ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึง..วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยงาน.....

ผู้ประสานงาน.....

เบอร์โทรศัพท์ / อีเมล.....

ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ดำเนินการแล้วหรืออยู่ระหว่างดำเนินการ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดในช่องว่างที่กำหนด

มาตรการที่ ๑ การสื่อสาร สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจถึงชนิดพันธุ์ต่างถิ่น และภัยคุกคามของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกราน

๑.๑ สร้างความรู้ทั่วไป ความเข้าใจถึงประโยชน์และโทษของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นแก่สาธารณชน

๑.) เผยแพร่เอกสารการจับกลุ่มทะเบียนชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม กำจัด ของประเทศไทย

รายการที่ ๑ ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานแล้ว (๑๓๘ ชนิด) รายการที่ ๒ ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีแนวโน้มรุกราน (๕๘ ชนิด)

รายการที่ ๓ ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีประวัติว่ารุกรานแล้วในประเทศอื่นแต่ยังไม่รุกรานในประเทศไทย (๔๕ ชนิด) รายการที่ ๔ ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานที่ยังไม่เข้ามาในประเทศไทย (๘๒ ชนิด)

๑.๒ สร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมของสาธารณชนในการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกราน

- การจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายในการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่น
- การจัดทำแผนการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานแบบมีส่วนร่วม
- การศึกษา เก็บข้อมูลชนิดพันธุ์ต่างถิ่น โดยใช้เครื่องมือและเทคนิคที่เหมาะสม

มาตรการที่ ๒ การประเมินเพื่อจัดลำดับความสำคัญจากความเสี่ยงและอันตรายของผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นเบื้องต้น

๒.๑ การจัดลำดับความสำคัญเพื่อการจัดการ

- การระบาดมีจำนวนไม่มาก
- ชนิดพันธุ์ที่มีผลกระทบสร้างความเสียหายต่อระบบนิเวศ
- ชนิดพันธุ์ที่ทำความเสียหายต่อพื้นที่ซึ่งมีมูลค่าในการอนุรักษ์สูง
- ชนิดพันธุ์ที่มีความเป็นไปได้สูงในการควบคุมได้สำเร็จ

๒.๒ การประเมินขอบเขตพื้นที่รุกราน

พื้นที่รุกรานมาก พื้นที่รุกรานปานกลาง พื้นที่รุกรานน้อย

๒.๓ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับความเสียหายต่อคุณค่าทางระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัย

เสียหายมาก เสียหายปานกลาง เสียหายน้อย

๒.๔ ประเมินความยากง่ายในการจัดการ

วิธีการจัดการยากมาก วิธีการจัดการยากปานกลาง วิธีการจัดการไม่ยาก

๒.๕ การประเมินชนิดพันธุ์ต่างถิ่นเบื้องต้น

- ๑.) พิจารณาว่าชนิดพันธุ์ต่างถิ่นนั้นมีการแพร่ระบาดในพื้นที่หรือไม่และมีการแพร่ระบาดมากน้อยเพียงใด
 แพร่ระบาดมาก แพร่ระบาดปานกลาง แพร่ระบาดน้อย ไม่มีการแพร่ระบาด
- ๒.) มีการแพร่ระบาดแต่ไม่มีอันตราย อาจจะนำไปใช้ประโยชน์แทนได้
 วิธีการนำไปใช้ประโยชน์ ระบุ.....
- ๓.) พิจารณาว่าต้องจัดการหรือไม่
 ต้องดำเนินการจัดการ ไม่ต้องจัดการ

มาตรการที่ ๓ แนวทาง กลยุทธ์ และวิธีการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานที่เหมาะสม

๓.๑ แนวทางจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกราน

- แนวทางที่ ๑ ไม่ทำอะไรเลย ปล่อยให้ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานเจริญเติบโตอยู่ในพื้นที่
- แนวทางที่ ๒ ควบคุมปริมาณชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน โดยคำนวณและกำหนดปริมาณการควบคุมไว้
- แนวทางที่ ๓ ควบคุมปริมาณและศึกษาการใช้ประโยชน์ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกราน
- แนวทางที่ ๔ การกำจัดให้หมดสิ้น

๓.๒ กลยุทธ์การจัดการ (เลือกตามความเป็นไปได้ในการจัดการ)

- การป้องกัน (Prevention) การไม่ให้ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นเข้ามาในพื้นที่ไม่ว่าด้วยวิธีการใดก็ตาม
- การกำจัดให้หมดสิ้นไป (Eradication) ไม่ให้ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานมีโอกาสตั้งรกรากและขยายประชากร
- ควบคุมให้อยู่ในพื้นที่จำกัด (Containment) ไม่ให้จำนวนประชากรขยายออกจากพื้นที่
- การควบคุม (Control) ลดความหนาแน่นและขนาดของประชากรชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานในพื้นที่
- การบรรเทา (Mitigation) โดยการยอมอยู่ร่วมกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานเหล่านั้น แต่หาวิธีลดหรือบรรเทาผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ ชนิดพันธุ์ท้องถิ่นดั้งเดิมที่มีความสำคัญหรืออยู่ในสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม

๓.๓ เลือกวิธีการควบคุมชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกราน (กรณีเลือก การควบคุม ในข้อ ๓.๒)

- ๑.) การควบคุมเชิงกล (Mechanical Control)
 กำจัดด้วยคน กำจัดด้วยเครื่องมือ ระบุ.....
- ๒.) การควบคุมทางเคมี (Chemical Control)
 สารกำจัดศัตรูพืช (Pesticides) ระบุ.....
 สารเคมีกำจัดวัชพืช (Herbicides) ระบุ.....
 ยาฆ่าแมลง (Insecticides) ระบุ.....
- ๓.) การควบคุมทางชีวภาพ (Biological Control)
 ฟีโรโมน (Pheromone) ระบุ.....
 สารชีวภาพฆ่าแมลงศัตรูพืช (Biopesticide) ระบุ.....
 เชื้อโรคสำหรับการควบคุมสัตว์มีกระดูกสันหลัง (Pathogens for control of vertebrates)
 ระบุ.....
 การควบคุมทางชีวภาพในน้ำจืดและเป้าหมายทางทะเล (Biological control of freshwater and marine targets) ระบุ.....

- การควบคุมทางชีวภาพของโรคติดต่อในพืช (Biological control of plant disease)
ระบุ.....
- ๔.) การจัดการที่อยู่อาศัย (Habitat management)
- การเผาไหม้ในพื้นที่ที่กำหนด (Prescribed burning)
- การเปลี่ยนแปลงสภาพปัจจัยเพื่อให้เกิดความไม่เหมาะสมต่อการเจริญ (Changing abiotic factors) ของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกราน
ระบุ.....
- ๕.) การจัดการแบบบูรณาการ (Integrated Pest Management) การใช้วิธีแบบผสมผสานหลายวิธี
เข้าด้วยกันมากกว่า ๒ วิธีการ
ระบุ.....
- ๖.) วิธีการอื่น ๆ ระบุ.....

มาตรการที่ ๔ มาตรการตรวจสอบ ติดตาม และเฝ้าระวัง

๔.๑ การติดตามจำนวนชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกราน

- มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการติดตาม

๔.๒ สภาพพื้นที่ที่พบการแพร่ระบาด

- พื้นที่ที่มีการฟื้นตัวดีขึ้น สภาพพื้นที่เหมือนเดิม สภาพพื้นที่แย่ลง

๔.๓ การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของชนิดพันธุ์และความสำคัญของชนิดพันธุ์ดั้งเดิม

- ไม่มีผลกระทบต่อชนิดพันธุ์ดั้งเดิม
- ชนิดพันธุ์ดั้งเดิมลดลง
- ชนิดพันธุ์ดั้งเดิมถูกแทนที่
- เกิดการผสมข้ามพันธุ์ (Interspecific hybridization)

ข้อเสนอแนะ/ปัญหา/อุปสรรค.....